

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ
ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

Факультет цивільного захисту
Кафедра управління у сфері цивільного захисту

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ
КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ № 2 З ДИСЦИПЛІНИ
«ЗЕМЕЛЬНЕ ТА АГРАРНЕ ПРАВО»**

підготовка здобувачів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузь знань 08 «Право»
спеціальність 081 «Право»

м. Черкаси

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧАМИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Земельне та аграрне право» є основні доктринальні положення науки аграрного права, наукові теорії, ідеї, уявлення, концепції цієї науки; аграрне право як галузь права; аграрне законодавство як система нормативно-правових актів, які є джерелами правового регулювання аграрних відносин, та суспільні відносини щодо володіння, користування і розпорядження землею всіх категорій, а також щодо земельних ділянок сільськогосподарського призначення, які використовуються для виробництва продукції сільського господарства.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальний курс «Земельне та аграрне право» вивчається у логічному взаємозв'язку з іншими навчальними дисциплінами, що обумовлює необхідність постійного обліку та реалізації викладачами існуючих міжпредметних зв'язків, як з матеріальними галузями права (навчальними курсами), насамперед, спорідненими «Екологічне та природоресурсове право», «Цивільне право», «Господарське право», «Трудове право», так і з процесуальними галузями права: «Кримінально-процесуальне право», «Адміністративно-процесуальне право», «Цивільно-процесуальне право».

Програмні результати навчання за ОПП: ЗК 1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу; ЗК 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 3 Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК 7 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями; ЗК 9 Здатність працювати в команді; ЗК 15 Прагнення до збереження навколишнього середовища; СК 2 Знання і розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів; СК 9 Знання і розуміння основ правового регулювання обігу публічних грошових коштів; СК 13 Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності; СК16 Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Метою викладання навчальної дисципліни «Земельне та аграрне право» є - становлення сучасного, різнобічно розвиненого фахівця-юриста шляхом набуття здобувачами вищої освіти знань щодо загальних засад та особливостей правового регулювання аграрних відносин, формування умінь використовувати набуті знання, швидко знаходити варіативні способи їх застосування; виробити навички самостійного аналізу нормативно-правових документів ухвалених у сфері аграрного законодавства, формування ціннісних орієнтирів здобувачів вищої освіти відповідно до ідеалів гуманізму, демократії, соціальної справедливості, поваги до особистості, відданості принципам свободи, верховенства права та іншим; нетерпиме ставлення до будь-яких порушень законності; формування у майбутніх

фахівців високий рівень моральної свідомості та правової культури, професійних та особистісних якостей тощо.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Земельне та аграрне право» є:

- отримання здобувачами вищої освіти знань про основні категорії та інститути аграрного та земельного права, розкриття їх змісту;
- засвоєння здобувачами вищої освіти основних положень нормативно-правових актів, що регулюють аграрно-правові відносини;
- визначення основних проблем розвитку аграрного права та законодавства;
- розроблення, на підставі визначення юридичних властивостей, пропозицій щодо удосконалення чинної нормативно-правової бази на основі виявлених ознак її недосконалості за результатами вивчення та аналізу ефективності чинних нормативно-правових документів;
- засвоєння сутності земельно-правових категорій та змісту земельно-правових інститутів;
- розуміння змісту норм земельного права, роз'яснень вищих судових інстанцій України та рішень Конституційного Суду України, а також тлумачення їх та правильне застосування при вирішенні конкретних справ;
- набуття досвіду науково-дослідної роботи у галузі земельного права тощо.

Після вивчення навчальної дисципліни «Земельне та аграрне право» здобувачі вищої освіти повинні набути та отримати:

Знання: поняття предмету, методів правового регулювання та принципів аграрного права; структуру та види аграрних правовідносин; концептуальні аспекти та перспективи розвитку аграрних правовідносин; поняття, класифікацію та особливості застосування джерел аграрного права; правове становище суб'єктів аграрного права; регулювання виробничої, фінансової, господарської та інших видів діяльності аграрних товаровиробників; систему та повноваження органів державного управління аграрного сектору економіки; особливості правового режиму земельних та водних ресурсів, що використовуються як основний засіб виробництва суб'єктами аграрного права; аграрні правопорушення, їх види та класифікацію, особливості відшкодування збитків сільськогосподарським товаровиробникам; на понятійному рівні теоретичні та доктринальні положення теорії земельного права; на фундаментальному рівні: історію становлення та розвитку земельно-правової науки та земельного законодавства; парадигму та методологію земельного права; на практично-творчому рівні: методику вирішення практичних завдань з земельного права тощо.

Уміння: чітко орієнтуватися, аналізувати та застосовувати аграрне і тісно пов'язане з ним інше законодавство, узагальнювати судову та господарську практику; структуру та види аграрних і тісно взаємопов'язаних з ними інших (господарських, фінансових, земельних, управлінських тощо)

правовідносин з метою вірного застосування чинного законодавства; застосовувати відповідні нормативно-правові акти, котрими регулюється правове становище суб'єктів аграрного права; орієнтуватися та вміти аналізувати понятійний масив, який містить аграрне законодавство з метою запобігання виникнення аграрних правопорушень; готувати доповіді, реферати, повідомлення тощо; відтворювати основні поняття та конструкції земельного права; вирішувати тести та виконувати індивідуальні завдання; застосовувати загальні та спеціальні алгоритми аналізу інститутів земельного права, самостійно працювати з нормативно-правовими актами; аналізувати положення та інститути земельного права; використовувати дані науки земельного права для вирішення професійних завдань, оволодіти основними навичками практичного використання норм земельного законодавства; вичерпно, логічно і творчо викладати інформацію в усній і письмовій формі; ґрунтовно висловлюватися та дискувати, пов'язуючи при цьому теоретичний матеріал з земельного права тощо.

Відповідно до навчального плану здобувачі повинні виконати письмово контрольну роботу.

Терміни виконання контрольної роботи визначені графіком виконання контрольних робіт.

Перед виконанням контрольної роботи необхідно ознайомитись з методичними вказівками, питаннями контрольної роботи, рекомендованою літературою, нормативно-правовими актами, вивчити їх згідно рекомендацій, які були отримані під час настановних занять.

У контрольній роботі здобувач повинен продемонструвати знання вивчених питань, уміння виділяти головне, робити висновки. Відповіді на питання мають бути обґрунтованими та містити посилання на використані джерела.

Обсяг роботи - від 10 сторінок формату А-4 у текстовому редакторі Microsoft Word for Windows 6.0,7.0, 97, 2000, 2003, 2007; шрифт - Times New Roman, розмір - 14, 1,5 міжрядковий інтервал; абз. відступ -10 мм; поля - 20 мм.

Контрольна робота має бути виконана **за своїм варіантом, який визначається за останньою цифрою залікової книжки.**

Викладач має право видати здобувачеві індивідуальний варіант завдання для виконання контрольної роботи.

На титульній сторінці необхідно вказати прізвище, ім'я та ім'я по батькові здобувача, курс, групу, номер залікової книжки (шифр).

Контрольна робота, виконана не за своїм варіантом, якщо виконання контрольної роботи за індивідуальним завданням не було погоджено з викладачем, а також не повною мірою розкриває питання чи є результатом механічного переписування тексту підручника, не зараховується і з рецензією повертається здобувачу для повторного виконання.

На титульній сторінці нової контрольної роботи слід зробити помітку «Повторно» і направити в разі з першою роботою і рецензією на перевірку.

Виконана і зарахована контрольна робота є умовою допуску до підсумкової форми контролю з навчальної дисципліни, передбаченої ОПП Право та навчальним планом.

ВАРІАНТ 1

ТЕМА: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ, ОХОРОНИ ТА ВІДТВОРЕННЯ ЗЕМЕЛЬ. ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ.

1. Розкрити навчальні питання:

1. Зміст економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель.
2. Плата за землю: об'єкти, суб'єкти, види та форми сплати за використання земель.
3. Законодавство, що регулює правовідносини в галузі економічного стимулювання раціонального використання, охорони та відтворення земель і плати за землю.
4. Особливості плати за земельні ресурси різних категорій.
5. Плата за землі сільськогосподарського призначення: суб'єкти та об'єкти оподаткування.
6. Юридична природа фіксованого сільськогосподарського податку.
7. Співвідношення орендної плати за землю та земельної ренти.
8. Земельний податок: порядок обчислення і строки його сплати.
9. Порядок зарахування та використання коштів отриманих від сплати за використання земельних ресурсів.
10. Пільги щодо плати за землю.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Положення, де передбачено, що земельні ділянки кожної категорії земель, які не надані у власність або користування громадян чи юридичних осіб, можуть перебувати у запасі, передбачено:

- А) у ч. 1 ст. 17 ЗКУ
- Б) у ч. 5 ст. 18 ЗКУ
- В) у ч. 2 ст. 19 ЗКУ

2. У чинному законодавстві України:

- А) визначається поняття „сільськогосподарські угіддя”.
- Б) не визначається поняття „сільськогосподарські угіддя”.

3. Коло осіб, які можуть бути покупцями земель сільськогосподарського призначення, визначене:

- А) у ст. 128 ЗКУ
- Б) у ст. 129 ЗКУ
- В) у ст. 130 ЗКУ

4. Положення, згідно з яким землі сільськогосподарського призначення не можуть передаватися у власність іноземним громадянам, особам без

громадянства, іноземним юридичним особам, іноземним державам, закріплене:

- А) у ч. 1 ст. 27 ЗКУ
- Б) у ч. 4 ст. 22 ЗКУ,
- В) у ч. 5 ст. 28 ЗКУ

5. Особливістю правового режиму земель сільськогосподарського призначення є, зокрема, те, що:

А) законодавством України чітко визначено коло землекористувачів та цілі, для яких їм можуть надаватися у користування чи передаватися у власність землі сільськогосподарського призначення.

Б) кожна фізична чи юридична особа може вільно придбати у власність земельну ділянку сільськогосподарського призначення.

6. Загальні права і обов'язки усіх суб'єктів, котрі використовують землі сільськогосподарського призначення, передбачені:

- А) ст. 89 ЗК України.
- Б) ст. 75 ЗК України
- В) ст.ст. 90, 95 ЗК України.

7. Зважаючи на унікальність та важливість ґрунтів, ЗК України визнав їх „об'єктом особливої охорони“ у:

- А) статті 23
- Б) статті 155
- В) статті 168

8. Думка про необхідність розмежування поняття „земля“ і „землі“ належить:

- А) професору В.І. Семчику
- Б) професору Н.І. Титовій
- В) професору М.В. Шульзі.

9. Монографічні праці, присвячені аналізу правового режиму земель саме сільськогосподарського призначення, з'явилися:

- А) на початку 30-х рр. ХХ ст.
- Б) на початку 40-х рр. ХХ ст.
- В) на початку 50-х рр. ХХ ст.

10. Законодавство України:

А) містить визначення поняття „цільове призначення земельної ділянки“.

Б) не містить визначення поняття „цільове призначення земельної ділянки“.

ВАРІАНТ 2
**ТЕМА: ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ТЕХНОГЕННО ЗАБРУДНЕНИХ,
ДЕГРАДОВАНИХ ТА МАЛОПРОДУКТИВНИХ ЗЕМЕЛЬ.**

1. Розкрити навчальні питання:

1. Поняття та особливості правового режиму техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.
2. Правовий режим зон відчуження та безумовного відселення.
3. Законодавство, що регулює правовий режим техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.
4. Особливості використання техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.
5. Особливості здійснення управлінських функцій щодо техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.
6. Порядок здійснення консервації земель.
7. Рекультивация порушених земель: підстави для проведення і порядок.
8. Пільги при оподаткуванні суб'єктів, які здійснюють відтворення техногенно забруднених, деградованих та малопродуктивних земель.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Землі сільськогосподарського призначення є одним із основних:
 - А) економічних потенціалів нашої держави
 - Б) політичних потенціалів нашої держави
 - В) майнових потенціалів нашої держави

2. Землю визнано «основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави» у:
 - А) у ст. 13 Конституції України
 - Б) у ст. 14 Конституції України
 - В) у ст. 15 Конституції України

3. Головною складовою аграрної реформи в Україні стали:
 - А) землі сільськогосподарського призначення
 - Б) землі лісового фонду
 - В) землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення

4. Землі як об'єкт правових відносин виконують такі функції:
 - А) політичну;
 - Б) економічну;
 - В) соціальну;
 - Г) екологічну;

Д) політологічну

5. До земель України належать усі землі в межах її території, в тому числі острови та землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії:

- А) відповідно до ст. 16 Земельного кодексу України
- Б) відповідно до ст. 17 Земельного кодексу України
- В) відповідно до ст. 18 Земельного кодексу України

6. Серед усього масиву земельного законодавства України визначення поняття «земель - як поверхні суші з ґрунтами, корисними копалинами та іншими природними елементами, що органічно поєднані та функціонують разом з нею» міститься лише:

- А) у Земельному кодексі України
- Б) у Законі України „Про охорону земель”
- В) у постанові Верховної Ради України „Про земельну реформу”

7. Земельний кодекс України був прийнятий:

- А) 25 жовтня 2001 року
- Б) 25 жовтня 2002 року
- В) 08 липня 2005 року

8. Поняття „земельна ділянка” характерно:

- А) для всіх категорій земель
- Б) лише для земель сільськогосподарського призначення
- В) лише для земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення

9. До ознак земель, які є найсуттєвішими для них як для об'єкта правового регулювання і визначають особливості земельних правовідносин, належать такі:

- А) Обмеженість площ земель.
- Б) Локалізованість земель за місцем розташування.
- В) Землі - нерухомий об'єкт.
- Г) Особливий засіб виробництва.
- Д) Землі, володіючи ґрунтовим покривом з унікальною властивістю родючості (у сільському господарстві), є засобом вирощування сільськогосподарської продукції.
- Е) Родючість земель.

10. Наукове визначення поняття „ґрунти” як „природно-історичне органо-мінеральне тіло, що утворилося на поверхні земної кори і є осередком найбільшої концентрації поживних речовин, основою життя та розвитку людства завдяки найціннішій своїй властивості - родючості” дає:

- А) Закон України „Про охорону земель" (ст. 1).
- Б) Закон України „Про охорону земель" (ст. 2).
- В) Закон України „Про охорону земель" (ст. 3).

ВАРІАНТ 3
**ТЕМА: ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ ПРОМИСЛОВОСТІ,
ТРАНСПОРТУ, ЗВ'ЯЗКУ, ЕНЕРГЕТИКИ, ОБОРОНИ ТА ІНШОГО
ПРИЗНАЧЕННЯ.**

1. Розкрити навчальні питання:

1. Загальна характеристика правового режиму земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
2. Управління землями промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.
3. Правовий режим земель промисловості.
4. Правовий режим земель транспорту.
5. Правовий режим земель зв'язку та енергетики.
6. Правовий режим земель оборони та іншого призначення.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Строки розгляду земельних спорів Радами народних депутатів:
А. 10-денний;
Б. 20-денний;
В. 30-денний.
2. Суб'єкти аграрного права:
А. приватні аграрні підприємства;
Б. ФГ;
В. сільська Рада.
3. Суб'єкти аграрного права за формами власності:
А. приватні;
Б. змішані, спільні;
В. сільські.
4. Який Закон визначає умови діяльності сільськогосподарського кооперативу:
А. "Про власність";
Б. "Про підприємництво";
В. "Про сільськогосподарську кооперацію".
5. Закони, що регулюють діяльність сільськогосподарського виробничого кооперативу:
А. "Про підприємництво";
Б. "Про банкрутство";

В. "Про сільськогосподарську кооперацію".

6. Підприємство вважається створеним, набуває прав юридичної особи з дня реєстрації:

- А. в податковій інспекції;
- Б. в антимонопольному комітеті;
- В. в органах виконавчої влади.

7. Відмова від державної реєстрації може бути оскаржена в порядку:

- А. подачі скарги в вищестоящу інстанцію виконавчої влади;
- Б. звернення зі скаргою до прокуратури;
- В. подачі заяви до суду.

8. Підприємство діє на основі:

- А. положення про сільськогосподарське підприємство.
- Б. Статуту сільськогосподарського підприємства;
- В. декрету Кабінету Міністрів України про діяльність сільськогосподарського підприємства.

9. Статут підприємства приймається, затверджується:

- А. на загальних зборах членів сільськогосподарського підприємства;
- Б. рішенням відповідної Ради;
- В. розпорядженням районної держадміністрації.

10. Членом сільськогосподарського підприємства може бути:

- А. громадянин, який досяг 16-річного віку;
- Б. громадянин, який досяг 15-річного віку;
- В. юридична особа.

ВАРІАНТ 4
ТЕМА: ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ ВОДНОГО ФОНДУ.

1. Розкрити навчальні питання:

1. Поняття, склад та загальна характеристика земель водного фонду.
 2. Правове забезпечення користування землями водного фонду.
 3. Управління землями водного фонду.
 4. Права та обов'язки водокористувачів щодо користування землями водного фонду.
1. Водоохоронні зони, прибережні захисні смуги та смуги відведення, порядок їх використання.
 2. Відповідальність за порушення законодавства щодо користування землями водного фонду.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Хто здійснює реєстрацію договорів про право тимчасового користування землею:

- А. ради народних депутатів, на території яких розташована земельна ділянка;
- Б. районна податкова інспекція;
- В. нотаріальна контора;
- Г. управління сільського господарства;
- Д. відділи земельних ресурсів.

2. З ким погоджуються питання, пов'язані з вилученням (викупом) земельної ділянки:

- А. власником землі і землекористувачем;
- Б. місцевими Радами, на території яких знаходиться земельна ділянка;
- В. управлінням сільського господарства і промислової політики райдержадміністрації;
- Г. Верховною Радою України;
- Д. відділом земельних ресурсів.

3. Яким органом здійснюється вилучення (викуп) земель:

- А. підприємствами, установами і організаціями, зацікавленими в їх відведенні;
- Б. місцевими Радами за їхнім рішенням;
- В. фінансовими органами райдержадміністрації;
- Г. комітетом з охорони навколишнього природного середовища;
- Д. відділом земельних ресурсів.

4. Права власників земельних ділянок і землекористувачів:

А. самостійно господарювати на землі;
 Б. добувати на земельній ділянці корисні копалини;
 В. зводити будівлі і споруди на ділянці без будь-якого погодження;
 Г. одержувати від місцевої Ради компенсацію за підвищення родючості землі.

5. Обов'язки власників земельних ділянок, землекористувачів?

А. забезпечувати використання землі відповідно за цільовим призначенням;
 Б. на свій розсуд дозволяти прохід (проїзд) до доріг загального користування;
 В. право надавати прохід (проїзд) через свою ділянку;
 Г. на свій розсуд підтримувати режим санітарних зон і територій;
 Д. своєчасно вносити земельний податок.

6. На які цілі використовуються кошти від оплати за землю, що надходять до місцевих бюджетів:

А. для відшкодування витрат власником землі і землекористувачем, які понесли збитки;
 Б. для будівництва приміщень для зберігання ядохімікатів;
 В. для спорудження каналів зрошування;
 Г. для виконання робіт по землеустрою, ведення земельного кадастру;
 Д. для оплати праці землевпорядників сільських і селищних Рад.

7. Порядок відшкодування збитків власникам землі:

А. збиток нанесено вилученням (викупом) землі;
 Б. збиток нанесено в результаті негативного впливу діяльності підприємств;
 В. збиток нанесено в результаті проходу дикого звіра.

8. Збиток нанесений власникові землі відшкодовується:

А. в повному розмірі;
 Б. від дня нанесення збитку;
 В. землекористувачам і орендарям 50% від нанесеної шкоди.

9. Що входить в обчислення обсягу збитків:

А. витрати на поліпшення якості землі;
 Б. нестримані доходи;
 В. витрати на земельний податок.

10. Органи вирішення земельних спорів:

А. арбітражний або третейський суд;
 Б. суди загальної юрисдикції;
 В. виконкоми місцевих Рад.

ВАРІАНТ 5
ТЕМА: ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.

1. Розкрити навчальні питання:

1. Поняття та види земель лісогосподарського призначення.
2. Правові форми використання земель лісогосподарського призначення.
3. Управління в галузі раціонального використання, охорони та відтворення земель лісогосподарського призначення.
4. Правові засади виникнення та припинення користування землями лісогосподарського призначення.
5. Правове регулювання охорони та відтворення земель лісогосподарського призначення.
6. Відповідальність за порушення законодавства щодо раціонального використання, охорони та відтворення земель лісогосподарського призначення.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Аграрне право України є правонаступником:

- А. колгоспного права;
- Б. сільськогосподарського права;
- В. цивільного права.

2. Предмет аграрного права України:

- А. легалізаційні правовідносини;
- Б. внутрішні правовідносини;
- В. зовнішні правовідносини.

3. Внутрішні правовідносини:

- А. договірні;
- Б. установчі;
- В. членські.

4. Зовнішні правовідносини:

- А. виключно зовнішні;
- Б. комерційні;
- В. технологічні.

5. Методи регулювання в аграрному праві:

- А. рекомендацій;
- Б. членства;
- В. імперативної вказівки.

6. Джерела аграрного права України:
А. закони України;
Б. уніфіковані акти;
В. диференційовані акти.
7. Джерела аграрного права уніфікованого характеру:
А. Закон "Про економічну самостійність Української РСР";
Б. Закони "Про власність", "Про підприємництво";
В. Закон "Про племінне тваринництво".
8. Джерела аграрного права диференційованого характеру:
А. Закони "Про земельну реформу", "Про фермерське господарство",
"Про колективне сільськогосподарське підприємство";
Б. Закон "Про пріоритетність соціального розвитку села та АПК";
В. Земельний кодекс України.
9. Закон "Про пріоритетність розвитку села та АПК" прийнятий:
А. 17 жовтня 1990 р.;
Б. 15 травня 1992 р.;
В. 06 березня 1992 р.
10. Концепція національної програми відродження села і 1995— 2005
рр. схвалена:
А. Постановою Верховної Ради України від 14 лютого 1994 р.;
Б. Указом Президента України від 4 січня 1994 р.;
В. Декретом Кабінету Міністрів від 4 лютого 1994 р.

ВАРІАНТ 6
ТЕМА: ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ОСОБЛИВО ОХОРОНЮВАНИХ
ТЕРИТОРІЙ.

1. Розкрити навчальні питання:

1. Поняття та юридична природа особливо охоронних територій.
2. Склад земель природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення і правові засади їх режиму.
3. Правові форми використання земель природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.
4. Особливості управління в галузі використання, відтворення та охорони земель природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.
5. Спеціальні риси правового режиму земель природно-заповідного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.
6. Правовий режим земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення.
7. Диференціація видів правового режиму земель природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Державне регулювання сільського господарства:
 - А. Упорядковувальна діяльність;
 - Б. Організаційна діяльність;
 - В. можливість вибору бажаного для підприємств варіанта поведінки.

2. Державне регулювання господарства є засобом:
 - А. Реалізація завдань і функцій правової держави;
 - Б. Втілення в життя економічної політики;
 - В. забезпечення кооперації праці для ФГ.

3. Державно-правове регулювання сільського господарства здійснюється на підставі:
 - А. Внутрішньогосподарських актів;
 - Б. Законами України;
 - В. Конституцією України.

4. Які форми власності на землю ви знаєте:
 - А. Державна;
 - Б. Комунальна;
 - В. колективна;
 - Г. індивідуальна;
 - Д. приватна.

5. Хто виступає суб'єктами права державної власності на землю:
- А. Президент України;
 - Б. Верховна Рада України;
 - В. Кабінет Міністрів;
 - Г. виконком Рад народних депутатів;
 - Д. відділи земельних ресурсів районів.
6. Хто виступає суб'єктом права приватної власності на землю;
- А. громадяни України;
 - Б. Громадяни інших держав українського походження;
 - В. члени профспілкових комітетів;
 - Г. орендарі.
7. Які документи є підставою для нарахування земельного податку:
- А. Земельно-кадастрова документація сільської Ради;
 - Б. Паспорт громадянина України;
 - В. господарська книга сільської Ради;
 - Г. довідка сільської Ради, що засвідчує проживання в сільській місцевості;
 - Д. свідоцтво про народження в сільській місцевості.
8. Коли виникає право користування наданою земельною ділянкою:
- А. після встановлення землевпорядною організацією меж земельної ділянки в натурі;
 - Б. після одержання Державного акта на право користування земельною ділянкою;
 - В. після рішення сесії сільської Ради про надання земельної ділянки у власність;
 - Г. після видачі довідки сільської Ради, що засвідчує власність земельної ділянки;
 - Д. коли земельна ділянка зареєстрована в податковій інспекції.
9. Чи сплачується податок за земельні ділянки, які зайняті самовільно:
- А. так, але сплата не дає права власності або права користування;
 - Б. сплачується до сільської Ради, на території якої знаходиться земельна ділянка;
 - В. не сплачується, особа не є власником земельної ділянки.
10. Хто є платником податку за земельні ділянки, якщо вони протягом року переходять від власника до власника:
- А. сільська (селищна) Рада;
 - Б. первісний власник земельної ділянки до моменту передачі земельної ділянки;

- В. спадкодавець;
- Г. спадкоємець;
- Д. за поточний рік платить первісний власник.

ВАРІАНТ 7
ТЕМА: ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ ЖИТЛОВОЇ ТА
ГРОМАДСЬКОЇ ЗАБУДОВИ.

1. Розкрити навчальні питання:

1. Поняття, види та особливості правового режиму земель житлової і громадської забудови.
2. Управління землями житлової і громадської забудови.
3. Містобудівний кадастр земель житлової і громадської забудови.
4. Порядок розмежування земель державної та комунальної власності населених пунктів.
5. Особливості правової охорони земель житлової і громадської забудови.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Головна мета національної програми відродження села:
 - А. Виведення українського села на світовий рівень розвитку;
 - Б. Створення соціально-економічних умов для відродження селянина;
 - В. створення умов для відродження радгоспно-колгоспного ладу.
2. Пріоритетність соціального розвитку села та АПК забезпечується державою:
 - А. Вільним вибором аграрно-виробничих форм власності;
 - Б. Створенням необхідної ресурсної бази для всебічного розвитку соціальної інфраструктури;
 - В. ресурсним забезпеченням капітальних вкладень у приватні підсобні господарства.
3. Економічне стимулювання підприємств, які виконують роботи для АПК:
 - А. Оподаткування доходів;
 - Б. Пільгове оподаткування;
 - В. не оподатковуються.
4. Перевага, яка надається селу порівняно з містом:
 - А. Спорудження житла, об'єктів освіти, охорони здоров'я;
 - Б. Торгівля, газо- водо- і електропостачання;
 - В. проїзд в автобусах за пільгами.
5. Пільги, які надаються особам віком до 40 років - переселенцям в трудонедостатні села:
 - А. Забезпечуються житлом і господарським будівлям безкоштовно;
 - Б. Житло через 15 років передається у власність, якщо громадянин

живе в селі;

В. за житло, збудоване за свій рахунок, відшкодовуються витрати.

6. Пільги за споживання електроенергії мають:

А. Сільські жителі;

Б. Працівники АПК, які проживають в селищах міського типу;

В. пенсіонери, які працювали в сільській місцевості не менше п'яти років, хоч і виїхали звідти.

7. Новостворені ФГ звільняються від оподаткування на термін:

А. 3 роки

Б. 5 років;

В. 8 років.

8. В яких випадках припиняється право власності на земельну ділянку:

А. добровільної відмови від земельної ділянки;

Б. смерті одного з членів ФГ;

В. вступу громадянина в члени сільськогосподарського підприємства;

Г. призову громадянина до лав Збройних сил України.

9. Кому надається пільга на сплату земельного податку:

А. сім'ї, в якій є учасник ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС;

Б. сім'ї, в якій є інвалід першої групи;

В. сім'ї, в якій є інвалід дитинства;

Г. багатодітній сім'ї;

Д. пенсіонерам.

10. Коли виникає право користування наданою земельною ділянкою:

А. після встановлення землевпорядною організацією меж земельної ділянки в натурі;

Б. після одержання Державного акта на право користування земельною ділянкою;

В. після рішення сесії сільської Ради про надання земельної ділянки у власність;

Г. після видачі довідки сільської Ради, що засвідчує власність земельної ділянки;

Д. коли земельна ділянка зареєстрована в податковій інспекції.

ВАРІАНТ 8
ТЕМА: ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.

1. Розкрити навчальні питання:

1. Поняття, види та особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення.
2. Земельна правосуб'єктність сільськогосподарських товаровиробників щодо земель сільськогосподарського призначення.
3. Права та обов'язки власників та землекористувачів щодо земель сільськогосподарського призначення.
4. Порядок, умови та підстави вилучення (викупу) сільськогосподарського призначення.
5. Порядок та умови зміни цільового призначення земель сільськогосподарського призначення.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Які документи є підставою для нарахування земельного податку:
 - А. Земельно-кадастрова документація сільської Ради;
 - Б. Паспорт громадянина України;
 - В. господарська книга сільської Ради;
 - Г. довідка сільської Ради, що засвідчує проживання в сільській місцевості;
 - Д. свідоцтво про народження в сільській місцевості.

2. Коли виникає право користування наданою земельною ділянкою:
 - А. після встановлення землевпорядною організацією меж земельної ділянки в натурі;
 - Б. після одержання Державного акта на право користування земельною ділянкою;
 - В. після рішення сесії сільської Ради про надання земельної ділянки у власність;
 - Г. після видачі довідки сільської Ради, що засвідчує власність земельної ділянки;
 - Д. коли земельна ділянка зареєстрована в податковій інспекції.

3. Чи сплачується податок за земельні ділянки, які зайняті самовільно:
 - А. так, але сплата не дає права власності або права користування;
 - Б. сплачується до сільської Ради, на території якої знаходиться земельна ділянка;
 - В. не сплачується, особа не є власником земельної ділянки.

4. Хто є платником податку за земельні ділянки, якщо вони протягом

року переходять від власника до власника:

- А. сільська (селищна) Рада;
- Б. первісний власник земельної ділянки до моменту передачі земельної ділянки;
- В. спадкодавець;
- Г. спадкоємець;
- Д. за поточний рік платить первісний власник.

5. Хто виступає суб'єктами права державної власності на землю:

- А. Президент України;
- Б. Верховна Рада України;
- В. Кабінет Міністрів;
- Г. виконком Рад народних депутатів;
- Д. відділи земельних ресурсів районів.

6. Хто виступає суб'єктом права приватної власності на землю;

- А. громадяни України;
- Б. Громадяни інших держав українського походження;
- В. члени профспілкових комітетів;
- Г. орендарі.

7. Які документи є підставою для нарахування земельного податку:

- А. Земельно-кадастрова документація сільської Ради;
- Б. Паспорт громадянина України;
- В. господарська книга сільської Ради;
- Г. довідка сільської Ради, що засвідчує проживання в сільській місцевості;
- Д. свідоцтво про народження в сільській місцевості.

8. Коли виникає право користування наданою земельною ділянкою:

- А. після встановлення землевпорядною організацією меж земельної ділянки в натурі;
- Б. після одержання Державного акта на право користування земельною ділянкою;
- В. після рішення сесії сільської Ради про надання земельної ділянки у власність;
- Г. після видачі довідки сільської Ради, що засвідчує власність земельної ділянки;
- Д. коли земельна ділянка зареєстрована в податковій інспекції.

9. Чи сплачується податок за земельні ділянки, які зайняті самовільно:

- А. так, але сплата не дає права власності або права користування;
- Б. сплачується до сільської Ради, на території якої знаходиться земельна ділянка;

В. не сплачується, особа не є власником земельної ділянки.

10. Хто є платником податку за земельні ділянки, якщо вони протягом року переходять від власника до власника:

А. сільська (селищна) Рада;

Б. первісний власник земельної ділянки до моменту передачі земельної ділянки;

В. спадкодавець;

Г. спадкоємець;

Д. за поточний рік платить первісний власник.

ВАРІАНТ 9

ТЕМА: ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ЗЕМЕЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ.

1. Розкрити навчальні питання:

1. Юридична відповідальність як правовий інститут запобігання земельним правопорушенням.
2. Поняття відповідальності в земельному праві та класифікація земельних правопорушень.
3. Правові форми відповідальності у системі земельного права.
4. Позитивна відповідальність у системі земельного права.
5. Механізм реалізації позитивної відповідальності у системі земельного права.
6. Відшкодування збитків власникам і землекористувачам та втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Коло осіб, які можуть бути покупцями земель сільськогосподарського призначення, визначене:

- А) у ст. 128 ЗКУ
- Б) у ст. 129 ЗКУ
- В) у ст. 130 ЗКУ

2. Положення, згідно з яким землі сільськогосподарського призначення не можуть передаватися у власність іноземним громадянам, особам без громадянства, іноземним юридичним особам, іноземним державам, закріплене:

- А) у ч. 1 ст. 27 ЗКУ
- Б) у ч. 4 ст. 22 ЗКУ,
- В) у ч. 5 ст. 28 ЗКУ

3. Особливістю правового режиму земель сільськогосподарського призначення є, зокрема, те, що:

А) законодавством України чітко визначено коло землекористувачів та цілі, для яких їм можуть надаватися у користування чи передаватися у власність землі сільськогосподарського призначення.

Б) кожна фізична чи юридична особа може вільно придбати у власність земельну ділянку сільськогосподарського призначення.

4. Загальні права і обов'язки усіх суб'єктів, котрі використовують землі сільськогосподарського призначення, передбачені:

- А) ст. 89 ЗК України.
- Б) ст. 75 ЗК України
- В) ст.ст. 90, 95 ЗК України.

5. Зважаючи на унікальність та важливість ґрунтів, ЗК України визнав їх „об'єктом особливої охорони" у:

- А) статті 23
- Б) статті 155
- В) статті 168

6. Хто здійснює реєстрацію договорів про право тимчасового користування землею:

- А. ради народних депутатів, на території яких розташована земельна ділянка;
- Б. районна податкова інспекція;
- В. нотаріальна контора;
- Г. управління сільського господарства;
- Д. відділи земельних ресурсів.

7. З ким погоджуються питання, пов'язані з вилученням (викупом) земельної ділянки:

- А. власником землі і землекористувачем;
- Б. місцевими Радами, на території яких знаходиться земельна ділянка;
- В. управлінням сільського господарства і промислової політики райдержадміністрації;
- Г. Верховною Радою України;
- Д. відділом земельних ресурсів.

8. Яким органом здійснюється вилучення (викуп) земель:

- А. підприємствами, установами і організаціями, зацікавленими в їх відведенні;
- Б. місцевими Радами за їхнім рішенням;
- В. фінансовими органами райдержадміністрації;
- Г. комітетом з охорони навколишнього природного середовища;
- Д. відділом земельних ресурсів.

9. Права власників земельних ділянок і землекористувачів:

- А. самостійно господарювати на землі;
- Б. добувати на земельній ділянці корисні копалини;
- В. зводити будівлі і споруди на ділянці без будь-якого погодження;
- Г. одержувати від місцевої Ради компенсацію за підвищення родючості землі.

10. Обов'язки власників земельних ділянок, землекористувачів?

- А. забезпечувати використання землі відповідно за цільовим призначенням;
- Б. на свій розсуд дозволяти прохід (проїзд) до доріг загального

користування;

В. право надавати прохід (проїзд) через свою ділянку;

Г. на свій розсуд підтримувати режим санітарних зон і територій;

Д. своєчасно вносити земельний податок.

ВАРІАНТ 0

ТЕМА: КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ТА ОХОРОНОЮ ЗЕМЕЛЬ. ВИРІШЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ СПОРІВ.

1. Розкрити навчальні питання:

1. Поняття та організація державного контролю за раціональним використанням, охороною та відтворенням земель.
2. Державне агентство земельних ресурсів України: повноваження, завдання та правове забезпечення здійснення контролю за раціональним використанням, охороною та відтворенням земель.
3. Інші спеціально уповноважені органи державної влади, які здійснюють державний контроль за раціональним використанням, охороною та відтворенням земель.
4. Моніторинг земель.
5. Порядок вирішення земельних спорів в Україні.

2. Дати відповіді на тестові запитання, обравши серед запропонованих варіантів правильний.

1. Землю визнано «основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави» у:

- А) у ст. 13 Конституції України
- Б) у ст. 14 Конституції України
- В) у ст. 15 Конституції України

2. Головною складовою аграрної реформи в Україні стали:

- А) землі сільськогосподарського призначення
- Б) землі лісового фонду
- В) землі промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення

3. Землі як об'єкт правових відносин виконують такі функції:

- А) політичну;
- Б) економічну;
- В) соціальну;
- Г) екологічну;
- Д) політологічну

4. До земель України належать усі землі в межах її території, в тому числі острови та землі, зайняті водними об'єктами, які за основним цільовим призначенням поділяються на категорії:

- А) відповідно до ст. 16 Земельного кодексу України
- Б) відповідно до ст. 17 Земельного кодексу України
- В) відповідно до ст. 18 Земельного кодексу України

5. Серед усього масиву земельного законодавства України визначення

поняття «земель - як поверхні суші з ґрунтами, корисними копалинами та іншими природними елементами, що органічно поєднані та функціонують разом з нею" міститься лише:

- А) у Земельному кодексі України
- Б) у Законі України „Про охорону земель"
- В) у постанові Верховної Ради України „Про земельну реформу"

6. Земельний кодекс України був прийнятий:

- А) 25 жовтня 2001 року
- Б) 25 жовтня 2002 року
- В) 08 липня 2005 року

7. Поняття „земельна ділянка" характерно:

- А) для всіх категорій земель
- Б) лише для земель сільськогосподарського призначення
- В) лише для земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення

8. До ознак земель, які є найсуттєвішими для них як для об'єкта правового регулювання і визначають особливості земельних правовідносин, належать такі:

- А) Обмеженість площ земель.
- Б) Локалізованість земель за місцем розташування.
- В) Землі - нерухомий об'єкт.
- Г) Особливий засіб виробництва.
- Д) Землі, володіючи ґрунтовим покривом з унікальною властивістю родючості (у сільському господарстві), є засобом вирощування сільськогосподарської продукції.
- Е) Родючість земель.

9. Наукове визначення поняття „ґрунти" як „природно-історичне органо-мінеральне тіло, що утворилося на поверхні земної кори і є осередком найбільшої концентрації поживних речовин, основою життя та розвитку людства завдяки найціннішій своїй властивості - родючості" дає:

- А) Закон України „Про охорону земель" (ст. 1).
- Б) Закон України „Про охорону земель" (ст. 2).
- В) Закон України „Про охорону земель" (ст. 3).

10. Права власників земельних ділянок і землекористувачів:

- А. самостійно господарювати на землі;
- Б. добувати на земельній ділянці корисні копалини;
- В. зводити будівлі і споруди на ділянці без будь-якого погодження;
- Г. одержувати від місцевої Ради компенсацію за підвищення родючості землі.

ОРИЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Основні напрямки розвитку агропромислового комплексу України.
2. Біржі та банки як суб'єкти аграрних правовідносин.
3. Регулятивна діяльність Міністерства аграрної політики України.
4. Предмет, метод та система аграрного права.
5. Поняття, класифікація та особливості аграрних правовідносин.
6. Зовнішні аграрні правовідносини, їх види та структура.
7. Внутрішні аграрні правовідносини, їх види та структура.
8. Загальна характеристика аграрного законодавства України.
9. Класифікація джерел аграрного права.
10. Конституція України – основне джерело аграрного права.
11. Проблеми і шляхи вдосконалення аграрного законодавства України.
12. Закони як джерела аграрного права.
13. Уніфікація та диференціація джерел аграрного права.
14. Локальні нормативні акти (характеристика, види, юридична сила) як джерела аграрного права.
15. Порядок розробки та затвердження Статуту в агропромислових підприємствах.
16. Порядок розробки, затвердження та прийняття Статуту аграрних підприємств.
17. Значення узагальнень судової та арбітражної практики для зміцнення законності в аграрній сфері.
18. Статутна правоспроможність аграрних підприємств.
19. Правові підстави та межі державного втручання в діяльність підприємств агропромислового комплексу.
20. Захист майнових прав сільськогосподарських підприємств і об'єднань.
21. Порядок створення сільськогосподарського кооперативу. Державна реєстрація.
22. Підстави настання та види матеріальної відповідальності членів аграрних підприємств за заподіяну шкоду.
23. Правове забезпечення охорони навколишнього природного середовища в агропромисловому комплексі.
24. Умови та порядок виникнення членських правовідносин в аграрних підприємствах.
25. Плата за землі сільськогосподарського призначення, що знаходяться на праві власності, користування чи оренди.
26. Підстави виникнення права на земельну ділянку в сільськогосподарських підприємствах.
27. Правовий режим земель, що використовуються аграрними підприємствами.

28. Права та обов'язки аграрних підприємств по охороні та використанню земель та інших природних об'єктів. Правові наслідки припинення права на землю аграрного підприємства.

29. Підстави, порядок та правові наслідки припинення членства в аграрних підприємствах.

30. Правове регулювання оренди земель сільськогосподарського призначення.

31. Право підприємництва в аграрному секторі за Конституцією України.

32. Особливості правового статусу найманих працівників державних, колективних, приватних аграрних підприємств.

33. Право власності за Конституцією України і її значення для аграрного сектора.

34. Система органів управління сільськогосподарськими кооперативами.

35. Конституційні засади соціально-економічних прав громадян, що працюють в агропромисловому секторі України.

36. Органи управління внутрішньогосподарських підрозділів аграрних підприємств.

37. Відповідальність за потраву посівів.

38. Відшкодування збитків, що сталися внаслідок загибелі або розкрадання худоби та птиці.

39. Порядок створення державного аграрного підприємства.

40. Компетенція директора державного сільськогосподарського підприємства. Повноваження загальних зборів трудового колективу та його ради.

41. Правові форми планування виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств.

42. Загальна характеристика Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

43. Право власності та право повного господарського відання на підприємствах агропромислового комплексу.

44. Правове регулювання складу майна аграрних підприємств.

45. Особисте селянське господарство як суб'єкт аграрних правовідносин.

46. Загальна характеристика Закону України «Про фермерське господарство».

47. Загальна характеристика Закону України «Про колективне сільськогосподарське підприємство».

48. Види сільськогосподарських кооперативів.

49. Членство (асоційоване членство) в сільськогосподарському кооперативі.

50. Особливості правового регулювання трудових правовідносин у сільськогосподарському виробництві.

51. Правове регулювання фінансових відносин аграрних підприємств.
52. Особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі України.
53. Правове регулювання сільськогосподарської кооперації.
54. Правове регулювання розрахунково-касових операцій аграрних товаровиробників.
55. Законодавчі гарантії пріоритетності соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві України.
56. Єдиний (фіксований) податок для сільськогосподарських товаровиробників.
57. Поняття, види та функції договорів аграрних товаровиробників в сучасних умовах.
58. Право власності аграрних підприємств на вироблену сільськогосподарську продукцію, порядок її розподілу.
59. Взаємозв'язок аграрних правовідносин з цивільно-правовими, управлінськими, фінансовими, трудовими, земельними та іншими правовідносинами.
60. Принципи діяльності сільськогосподарських кооперативів.
61. Договірні відносини в сфері матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських товаровиробників.
62. Органи управління сільськогосподарськими кооперативами.
63. Договори в сфері збуту сільськогосподарської продукції.
64. Договори в сфері агросервісу.
65. Повноваження загальних зборів (зборів уповноважених) та правління сільськогосподарського кооперативу.
66. Право власності на пай члена сільськогосподарського кооперативу.
67. Договори поставки (закупівлі) для державних потреб сільськогосподарської продукції, продовольства.
68. Поняття і класифікація суб'єктів аграрного права.
69. Особливості реорганізації та ліквідації суб'єктів аграрного права.
70. Правове регулювання продовольчого ринку в Україні.
71. Правове регулювання охорони праці в сільськогосподарських підприємствах.
72. Правосуб'єктність колективних аграрних підприємств.
73. Правосуб'єктність приватних аграрних підприємств.
74. Порядок створення фермерського господарства та умови надання земельних ділянок для його ведення.
75. Порядок створення фермерського господарства. Державна реєстрація.
76. Правове становище майна фермерського господарства.
77. Фермерське господарство як суб'єкт права власності.
78. Поняття фермерського господарства.

79. Дисциплінарна відповідальність працівників (членів) аграрних підприємств.
80. Відповідальність за невиконання державних контрактів на поставку продукції для державних потреб.
81. Правосуб'єктність державних аграрних підприємств.
82. Правове регулювання оплати праці в аграрних підприємствах.
83. Правовий статус міжгосподарських об'єднань, їх види.
84. Поняття, цілі та принципи державного управління АПК України.
85. Форми та методи державного управління АПК України.
86. Правове регулювання ведення особистого селянського господарства.
87. Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів аграрного виробництва.
88. Особливості функціонування орендних підприємств в аграрній сфері.
89. Система та правове положення органів, що здійснюють державне управління АПК України.
90. Організація та форми юридичного обслуговування сільськогосподарських товаровиробників.
91. Земельне право як галузь права та її особливості.
92. Поняття предмету земельного права та його особливості.
93. Поняття методів правового регулювання земельного права та їх класифікація.
94. Принципи земельного права, поняття та їх класифікація.
95. Поняття та особливості джерел земельного права.
96. Конституція та закони України як джерела земельного права.
97. Підзаконні нормативно-правові акти земельного права, поняття та їх класифікація.
98. Локальні нормативно-правові акти земельного права, поняття та їх юридичне значення.
99. Особливості проведення земельних реформ 1861 та 1906 р.р.
100. Особливості та правові аспекти проведення земельної реформи 1917 р. Її значення для України.
101. Проведення та правове забезпечення проведення сучасної земельної реформи в Україні. Її основні етапи.
102. Поняття та особливості права власності на землю в Україні.
103. Об'єкти та суб'єкти права власності на землю в Україні.
104. Зміст права власності на землю.
105. Форми власності на землю та їх юридичне закріплення.
106. Право державної власності на землю в Україні.
107. Право комунальної (муніципальної) власності на землю в Україні.
108. Право приватної власності на землю в Україні.
109. Підстави виникнення права власності на землю.

110. Підстави припинення права власності на землю.
111. Правове забезпечення приватизації земель в Україні.
112. Права та обов'язки землевласників та землекористувачів.
113. Види землекористування, їх класифікація.
114. Поняття та особливості договору оренди (суборенди) на землю.
115. Правове забезпечення та справляння плати за землі ресурси.
116. Види та форми плати за землю.
117. Права та обов'язки громадян на землю за Конституцією України.
118. Поняття та особливості вирішення земельних спорів.
119. Землі сільськогосподарського призначення; особливості їх використання.
120. Правове становище та особливості користування землями сільськогосподарського призначення суб'єктами земельного права.
121. Землі житлової та громадської забудови; особливості їх використання.
122. Особливості використання земель житлової та громадської забудови загального користування.
123. Порядок продажу земельних ділянок державної та комунальної власності громадянам та юридичним особам.
124. Поняття та види обмеження прав на земельну ділянку.
125. Зміст угод про перехід права власності на земельні ділянки.
126. Правовий статус та особливості використання земель громадянами.
127. Землі спеціального несільськогосподарського призначення; їх склад та особливості використання.
128. Землі природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
129. Землі оздоровчого призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
130. Землі історико-культурного призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
131. Землі лісогосподарського призначення; особливості їх використання та правове регулювання.
132. Правові засади встановлення та зміни цільового призначення землі.
133. Зміст та види права земельного сервітуту.
134. Загальна характеристика Земельного кодексу України.
135. Загальна характеристика Закону України «Про оренду землі».
136. Загальна характеристика державного управління земельним фондом в Україні.
137. Органи державного управління земельним фондом в Україні.
138. Поняття та особливості ведення земельного кадастру.
139. Поняття, види та особливості землеустрою.
140. Контроль за використанням і охороною земель.

141. Поняття, склад та види земельних правопорушень.
142. Поняття та види юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства.
143. Юридична відповідальність за псування та забруднення земельних ресурсів.
144. Правове регулювання реєстрації прав на земельні ділянки.
145. Види юридичної відповідальності за земельні правопорушення.
146. Правове регулювання інвентаризації земельних ділянок.
147. Поняття та види обтяжень прав на землі.
148. Економіко-правовий механізм забезпечення раціонального використання та охорони земель.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ОСНОВНА

1. Аграрне право України / За ред. академіка АПН, професора Янчука В.З. К.: Юрінком, 2000. 560 с
2. Аграрне право України: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. закл. освіти / за ред. В.М. Гайворонського та В.П. Жушмана. Х.: Право, 2003. 240 с.
3. Аграрне право України: Підручник / За ред. О.О. Погрібного. К.: Істина, 2006. 448 с.
4. Аграрне право України: підручник / за ред. О.О. Погрібного. К.: Істина, 2007. 448 с.
5. Аграрне право: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В.П. Жушман, В.М. Корнієнко, Г.С. Корнієнко та ін. ; за ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. Х. : Право, 2010. 296 с.
6. Аграрное право: Учеб. пособие для вузов / Запорожец А.М. Х.: Консум, 1997. 109 с.
7. Аграрное, земельное и экологическое право Украины. Особенности части учебных курсов. Учебное пособие / Под ред. Погребного А.А., Каракаша И.И. Харьков: Одиссей, 2001.
8. Аграрное, земельное и экологическое право Украины. Общие части учебных курсов. Учебное пособие / Под ред. Погребного А.А., Каракаша И.И. Харьков: Одиссей, 2001.
9. Андрейцев В.І. Земельне право і законодавство суверенної України: Актуальні проблеми практичної теорії. – 2-е вид., випр. – К. : Знання, 2007. – 445 с.
10. Гаецька-Колотило Я.З., Ільків Н.В. Аграрне право України: Навчальний посібник. К.: "Істина", 2008. 184 с.
11. Екологічне право України. Загальна частина : навчальний посібник / За заг. редакцією О. М. Шуміла. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2010. 292 с.
12. Земельне право України (у схемах) : навч посіб / О.М. Шумило. Харків : НікаНова; ХНУВС, 2015. 228с.
13. Земельне право України : підручник / Одеська національна юридична академія ; ред.: О. О. Погрібний, І. І. Каракаш ; рец.: А. Г. Бобкова, В. В. Носік, М. В. Шульга. 2-е вид., перероб. та доп. К. : Істина, 2009. 600 с.
14. Земельне право України: Підруч. / Г.І. Балюк, Т.О. Коваленко, В.В. Носік та ін.; За ред. В.В. Носіка. К.: Вид.-полігр. центр Київський університет, 2008. 511 с.
15. Земельне право України: Підруч. / За ред. О.О. Погрібного та І.І. Каракаша. 2-ге вид., переробл. і допов. К.: Істина, 2009. 600 с.
16. Земельне право України: Підруч. / М.В. Шульга, Г.В. Анісімова, Н.О. Багай та ін.; За ред. М.В. Шульги. К.: Юрінком Інтер, 2004. 368 с.
17. Земельне право України: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга. К.: Ін Юре, 2008. 600 с.

18. Земельне право України: підруч. для студ. юрид. спец. навч. закл./В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, М.В. Шульга. К.: Вид. Дім «Ін Юре», 2008. 600с.
19. Земельне право України: Підручник / М.В. Шульга (кер. авт. кол.), Г.В. Анісімова, Н.О. Багай, А.П. Гетьман та ін.: За ред М.В. Шульги. К.: Юрінком Інтер, 2004. 368 с.
20. Земельне право. За ред. проф. М.Д. Казанцева. Українське видання за ред. к.ю.н. В.З. Янчука. К., «Видавництво Київського університету». 1960. 304 с.
21. Земельний кодекс України з постатейними матеріалами: Збірник нормативно-правових актів та матеріалів судової практики / Упоряд. А.М. Мірошніченко. К.: ФО-СВС Р.С. Романчук, 2006. 720 с.
22. Земельний кодекс України: Комент. / За ред. А.П. Гетьмана, М.В. Шульги. 4 -те вид. Х.: Одіссей, 2008. 624 с.
23. Земельний кодекс України: Науково – практичний коментар. Видання шосте, доповнене Х.: ТОВ «Одіссей», 2009. 624с.
24. Земельний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. В.І. Семчика. 3-е вид., перероб. і доп. К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. 896 с.
25. Земельное право: Учебник / С. А. Боголюбов, Е. А. Галиновская; 3-51 Под ред. С. А. Боголюбова. М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2004. 400 с.
26. Корнєєв Ю.В., Мацелик М.О. Земельне право: навч. посіб. К., 2009. 240 с.
27. Мачуська І.Б. Земельне право: Навч. посіб. К.:КНЕУ, 2007. 280с.
28. Мірошніченко А.М. Земельне право України : навч. посіб. К.: Алерта, 2012. 432 с.
29. Мірошніченко А.М. Земельне право України: Підруч. К.: ЦУЛ, 2009. 710 с.
30. Мірошніченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України. К.: Правова єдність, 2009. 496 с.
31. Мірошніченко А.М., Марусенко Р.І. Науково-практичний коментар Земельного кодексу України. К., 2011. 516 с.
32. Мірошніченко А.М. Земельне право України: Підручник. К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. 712с.
33. Науково-практичний коментар Закону України „Про охорону навколишнього природного середовища”, прийнятого 25.06.91. № 1264-ХІІ зі змінами і доповненнями, станом на 09.02.06./ За загальн. Ред. О.М. Шуміла. Х.: „Фактор”, 2006. 592 с.
34. Шеремет А.П. Земельне право України : підручник. Чернівці, 2008. 632 с.
35. Шуміло О.М. Конституційне право громадян на земельну ділянку у новітньому періоді історії [Електронний ресурс] / О.М. Шуміло // Форум права. 2008. № 3. С. 551-555 Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2008-3/08somnpi.pdf>.

ДОПОМІЖНА

1. Аграрне законодавство України: проблеми ефективності / За ред. В.І.Семчика К.: Наукова думка. 1998. 240 с.
2. Аграрне право України: Практикум / В.З. Янчук, А.М. Статівка, Н.І. Титова та ін.; За ред. В.З. Янчука – К.: Юрінком Інтер, 2001. 256 с.
3. Актуальні питання аграрного права України: теорія і практика: монографія / А. М. Статівка, В. Ю. Уркевич, В. М. Корнієнко, Т. В. Курман, О. М. Туєва, Ж. В. Чевичалова, В. П. Жушман, О. О. Погрібний, Н. В. Погорецька, В. С. Кайдашов; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Х.: ФІНН, 2010. 234 с.
4. Долинська М.С. Фермерські господарства України: землекористування, порядок, створення, діяльність та припинення діяльності. Х.: Страйд, 2005. 261 с.
5. Домбровський С.Ф. Актуальні проблеми аграрного та земельного права й організації правової роботи. Хмельниц., 2007. 112 с.
6. Єрмоленко В.М. Майнові правовідносини приватних сільськогосподарських підприємств: теорія, законодавство, практика: Монографія. К.: Магістр ХХІ сторіччя, 2005. 304 с.
7. Єрмоленко В.М. Теоретичні проблеми аграрних майнових правовідносин: моногр. К.: Магістр-ХХІ ст., 2008. 188 с.
8. Земельне право: Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. В.І. Демчика і П.Ф. Кулинина. К.: Видавничий дім „Ін Юре”, 2001.
9. Земельный кодекс Украины: Комментарий. Х.: ООО „Одиссей”, 2002.
10. Земельний кодекс України: Наук.-практ. коментар / За заг. ред. В.І. Семчика. К.: Ін Юре, 2003.
11. Земельное право: Учеб. пособие / Под ред. А.А. Погребного, И.И. Каракаша. К., 2002.
12. Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України: Наук.-навч. посіб. / За ред. Н.І. Титової. Л.: Паїс, 2005. 368 с.
13. Льків Н.В. Оренда земель сільськогосподарського призначення в Україні: теоретичні й практичні аспекти: монографія / Львів. держ. ун-т внутр. справ. Л., 2008. 295 с.
14. Курило В.І. Адміністративні правочини у сільському господарстві України: сучасна парадигма: моногр. К.: Магістр-ХХІ ст., 2007. 312 с.
15. Організаційно-правові засади розвитку аграрного і земельного ринків в Україні / За ред. В.І. Семчика. К.: Вид-во «Юрид. думка», 2005. 264 с.
16. Організаційно-правові питання аграрної реформи в Україні / В.І. Семчик, П.Ф. Кулинич, Т.П. Проценко та ін. К.: ІДП НАН України, 2003. 280 с.
17. Правові основи майнових і земельних відносин: Навч. посіб. /

Колектив авторів; За заг ред. В.М. Єрмоленка. К.: Магістр ХХІ сторіччя, 2006. 384 с.

18. Сафонов І. Правові проблеми державної підтримки сільськогосподарських виробників // Право України. 2005. № 6. С. 54-57.

19. Семчик В.І. та ін. Інвестиційна діяльність у сільському господарстві: правові аспекти: монографія. К. : Юридична думка, 2008. 252 с.

20. Семчик В.І. Правові засади сільськогосподарської кооперації в Україні // Право України. 1999. № 5. С.34 – 38

21. Станіславський В.П. Правове регулювання насінницької діяльності в Україні: монографія. Х.: Право, 2006. 160 с.

22. Статівка А. Аграрні перетворення і роль особистих підсобних господарств громадян // Право України. 2000. № 5. С. 27.

23. Статівка А. Поняття гарантій суб'єкта договірних відносин в АПК та їх класифікація // Право України. 1998. № 5. С. 33—36.

24. Статівка А.М. Організаційно-правові питання соціального розвитку села в Україні . Х.: Право, 2007. 207 с.

25. Уркевич В. До питання про локальні нормативні акти, що регулюють майнові відносини у сільськогосподарському кооперативі // Предпринимательство, хозяйство и право. 2000. № 9. С. 65-67.

26. Уркевич В.Ю. Проблеми теорії аграрних правовідносин: монографія. Х.: Харк. юрид., 2007. 496 с.

27. Уркевич В.Ю. Становлення сільськогосподарських кооперативів в умовах ринкової економіки України: деякі правові аспекти. Х.: ООО «Одісей», 2004. 120 с.

28. Федорович В. Правові основи створення та діяльності сільськогосподарських кооперативів в Україні . Львів: Атлас, 1998. 142 с.

29. Чабаненко М. М. Про метод в аграрному праві // Право України. 2004. №1. С. 122–124.

30. Шульга М.В. Актуальные правовые проблемы земельных отношений в современных условиях. Харьков: Консум. 1998.

31. Шульга М.В, Земельно-правовые вопросы в сфере сельскохозяйственной кооперации // Збірник наукових праць учасників конференції «Національний кооперативний рух та структурні зміни в економіці України ХХІ століття». Київ. 2001. С.126-130.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України.

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України.

www.mvs.gov.ua – сайт Міністерства внутрішніх справ України.

www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. Вернадського.

www.library.ukma.kiev.ua – електронний каталог наукової бібліотеки НаУКМА.